

DANSKEREN

Nr. 4.

Blair, Mebr., Onsdag d. 24. Januar 1900.

9de Marg.

Amerika.

„Hvad har Gud gjort?“

Mrs. Anna Ellsworth Smith, Enke efter Roswell Smith, Lederen af „The Century Magazine“, et Maanedssblad i New York, døde forleden i sit hjem i New York, 73 Aar gl.

Det var hende, der d. 24. Maj 1844, da hun var en 17 Aar gl. Pige, sendte det berømte, første Telegram „Hvad har Gud gjort?“ fra Højesteretslokalet i Washington til Baltimore.

Hendes Fader, Henry J. Ellsworth, en Søn af Højesteretsdommer Ellsworth, var den øverste Kommissiøner ved Patentkontoret og blev almindelig kaldt „Patentkontorets Fader“. Han var en personlig Ven af Prof. Morse, og de to i Forening hjalp hinanden at ansøge Kongressen om et Tilskud paa \$30,000 for at oprette en Brøve-Telegraflinie fra Washington til Baltimore. Forsøget havde de søgt fra 1838 til 1844, da Kongressen, som nok ikke havde sænderlig Tiltro til saadanne nye Opfindelser, dog til sidst bevilgede Ansøgningen. Det var Anna Ellsworth, der næste Morgen først bragte Nyheden til Prof. Morse, og af Glæde herover fortsat sendte han hende, at hun skulde sende det første Telegram.

Efter Samraad med sin Moder, skrev hun saa ovennævnte Ord „Hvad har Gud gjort?“ efter Davids Salme, og de blev Indholdet af det første Telegram sendt i Amerika. Det blev senere skrevet til hende, og hun opbevarede det til sin Død. Et andet Eksempaar opbevares i Connecticut's historiske Samling ved Hartford.

Idealet af en Redaktør.

Pastor C. M. Sheldon, Forfatter af Bogen „I hans Fodspor“ har nu faaet en Lejlighed til at redigere et dagligt Nyhedsblad, saadan som han tænker, et kristeligt Dagblad skulde redigeres. I en Uge fra 13. Marts at regne har han faaet fuldstændig Kontrol over Bladet „Topeka Capital“ i Topeka, Kan., hans Hjemsted.

Ved et stort Møde i Detroit, Mich., spurgte han, hvor den Millionær fantøse, der i vor Velgørenhedstid vilde give \$1,000,000 til Oprettelsen af et stort kristeligt Dagblad. Millioneren kom ikke, men som et Slags Svar paa en Henvendelse til Topeka's Borgere i samme Retning, tilbød Dell Keyser, Udgiaver af „Topeka Capital“, ham at redigere Bladet fuldstændig efter sit eget Lykke, baade med Nyheder, Artikkeler og s. v. i en Uge, og Sheldon tog mod Tilbudet. Han vil nu ikke sig Assistance fra berømte Præster, Statsmænd og Redaktører fra New York, Chicago og St. Louis. Hans Plan er endnu en Hemmelighed. Den som ønsker at se, hvorledes et kristeligt Dagblad ser ud, maa hellere abonnere paa „Topeka Capital“.

Dommer Lynch

Har atter været paa Spil. Denne Gang var det to Regere i Fort Scott, Kan., som maatte dø for hans grufulde Morderhaand. C. Smith og G. Smith, to Halvbrødre, havde i Bjergmyrket en Mand og var derfor domt til livsvarigt Fængsel, men endnu ikke overført til Statsfængslet. Forleden Nat prøvede de paa at bryde ud af Countyfængslet, men det mislykkedes. De satte sig da til Mordværge mod Opfyndsmændene, og en Kamp begyndte, som tilkaldte en stor Følge, der saa greb ind med voldsom Haand og hængte de to Halvbrødre i et Træ i Fængselsgaarden. En tredje Fange reddedes kun ved Politiets ihærdige Anstrengelser.

Fra Philippinerne.

At det heller ikke er altid, Amerikanerne beretter om glimrende Sejre, viser følgende Meddelelse fra Manila: „I Torobags blev et Provianttog, eskorteret af 50 amerikanske Soldater fra Co. C. 30. Inf. under Løjtnant Rolston, pludselig overfaldet af Insurgenterne nær Lupa. 2 Amerikanere dræbtes, 4 saarede og 9 blev taget til Fange.“

Insurgenterne fyrede 3 Salver paa fort Afstand, og Eskorten var nødt til at flygte efter at have skudt nogle Insurgenter. Flere af Voldbyrne blev skudte, og deres Pakker undersøgte af Insurgenterne.“

Fra Regroes kommer Meddelelse om, at Oprøret sidste Maaned, hvorved Løjtnant Ledyard blev dræbt, var Begyndelsen til fuldstændig at underkue Amerikernes Døtcherredomme der og indsatte en selvbestaltet Regering. Forsøget mislykkedes imidlertid, og de nylig fangede Embedsmænd sidder nu i amerikansk Fængsel.

Fra Otis høre vi som sædvanlig Nyhed om denne og hin Sejr, der er dundet et eller andet Sted, og nogle Generaler vore Tropper har taget, nogle Dyrøvere skudt, og enkelte af vore Soldater saarede eller dræbte. Det er den samme gamle Historie, der gaar igen, atter og atter.

Følge senere Meddelelse har Major Johnsons floot 800 Insurgenter i Taal, Batangas Provinsen. Han tog to af deres fire Kanoner, dræbte nogle Insurgenter og mistede selv et Par Mand. Det ser ud, som om han fortsat fulgte dem et længere Stykke og jantebe op, hvad de maatte efterlade sig for at komme hurtigere af Sted.

De danske Ders Salg.

For en Tid siden kom en dansk Marinelægtøj ved Navn C. D. Holmfæld til Washington for som den danske Regerings Repræsentant at forhandle med oort Udenrigsministerium om Verne og deres Salg. Han blev indladt hos Udenrigsminister Bay, men da det kom til Stykket, viste det sig, at han aldeles ikke havde noget at vise for sit Repræsentantskab, men kom som fuldstændig Privatmand. Bay sagde ham Tak for Besøget, og dermed endte den Audients.

Et mærkeligt Fund.

Man har i den senere Tid paa en Ø (Southampton Island) i Hudson Bay fundet en hidtil fuldstændig ukendt Ektimostamme, som vist har levet deri Aarhundreder uden at have Anelse om andre Menneskers Tilværelse. De har endnu ikke lært at tage Metallerne i Brug men lever i Stenalderen. Deres Jagt- og Spiseredskaber bestaar endnu af Sten. De taler et Sprog, som er vidt forskelligt fra andre Ektimostammers. En Samling af deres gamle Redskaber er bragt med til det naturlihistoriske Museum i New York. Deres Huse er byggede af Hvalens vædige Kæbeben og deklat med Stind. Hele Stammen bestaar, saavidt nogen endnu har kunnet skone, af kun 58 Individder, omtrent Halvdelen af hvert Køn.

General Stanton er død.

Brigadegeneral T. P. Stanton døde i Gaar Eftermiddags i sit hjem i Omaha efter en Maanedss Sygdom. Stanton var ligesom Lawson en af de gamle bjæve Krigerere, der har prøvet at staa under Rugleregnerne. Han var meget populær overalt i de militære Kredse; dog var han jævn og ligefrem, saa der sagdes, at al Verdens Ordener ikke vilde have gjort ham til andet, end han var. Han døde rolig og stille, som et Barn slummer ind, naar det er træt. Han fik sin Afsted med Pension for et Aarstid siden paa Grund af Alder.

Mrs. Luetgert funden?

Josefa Luetgert, for hvis Død hendes Mand, Adolph Luetgert, blev dømt, er atter bleven opdaget; denne Gang er hun endog paagrebet af Politiet og holdes iadsparret i Akron, Ohio. Løjtnant Perry af Centralstationen har faaet Underretning af Countiets Sheriff om, at han holder hende i Forvaring, og han ved med Bished, at han ikke tager fejl. Efter at Mrs. Luetgert var forsvunden, og for hendes Mand blev dømt, troede man flere Gange at have fundet hende i forskellige Byer omkring i Landet, men det viste sig hver Gang at bero paa en Misforstaaelse. En Gang, efter at Luetgert var dømt skyldig og sendt til Tugthuset i Joliet, blev det fortalt ham, at en Kvinde, som lignede hans Hustru, var funden i St. Paul, men han smilede og sagde, at det sandsynligvis var en ny Fejtagelse. „Men hun vil nok blive funden en Dag,“ lagde han til, „og da vil man se, hvor lette Vidnesbyrdene mod mig var.“

Siden Luetgert døde, har Politiet i Chicago ikke hørt noget mere om, at Mrs. Luetgert var funden noget Steds for nu. Sheriffen i Akron kaldte Centralstationen over long distance Telefonen op, og gav Løjtnant Perry ham en ubørlig Betsivelse af Mrs. Luetgert. Sheriffen sagde, at den arresterede Kvinde havde boet i Akron i lang Tid, men først nylig havde hun fortalt en af sine Raboerster, hvem hun var. Politiet i Chicago tror ikke, at det virkelig er Mrs. Luetgert.

Stats-Nyheder.

Nebraska.

Jay B. Burrows, en af de mest bekendte Mænd i Staten og almindelig kendt under Navnet „Populisternes Fader“, døde i sidste Uge. Han var en gammel Veteran, der har boet i Lincoln mange Aar.

Illinois.

Mr. J. H. Monrad, Winnetka, en Søn af Bishop Monrad, er blevet ansat som „First Assistant Food Commissioner“ for Staten Illinois. Han er fuldtidigt inde i, hvad man kalder dairy business, Melles, Ostes- og Smørproduktionen, og har, hvad vore Læsere vil vide, en ganske mærkelig Ene til at forklare, overbevise, saa paa Gled, og det ikke blot med Bønnen, men ogsaa mundtligt. Dertil kommer, at han er en Mand af ganske usædvanlig Energi, aldrig træt, aldrig gentagende sig selv.

Den blandt Standinaverne i Chicago temmelig vel kendt Nordmand, Kaptajn Chr. Ericson, er død. Han vandt sin Titel under Borgerkrigen. Siden har han drevet Manufakturhandel paa Milwaukee Ave., Chicago. De senere Aar har han været sygelig.

Iowa.

Decorah Postens Hovedredaktør, Mr. Erik S. Sjellum, der nu i 15 Aar har arbejdet ved Bladet, har af Helbredshensyn maattet opgive sin Gerning og rejse til Sydstatene. Bladets Udgiaver, Mr. Amundsen, forsarede ham ved Afsted en pragtligt Gulduhr, og Arbejderne ved Bladet en tilsvarende Kæbe.

Colorado.

4 Fanger i Pueblo, Colo., dræbte forleden Nat Døroverfyngsmænden, bændt to andre Opfyngsmænd og gjorde sig derpaa usynlige.

Kentucky.

Forleden Dag fandt en Duel Sted mellem flere prominente Mænd i Frankfort. En Løjtnant, en Postmester og en Mand mere blev dræbt af Ex-Kongresmand Colson, og en Kaptajn blev haardt saaret. Colson fik selv et Par Rugler. Han er fængslet, men paastaar, at det hele stete i Selvforsvar.

New York.

To Mand blev forleden dræbt og 3 saarede ved at en Elevator i D'Neily Brodrenes Bygning, New York, faldt ned. Forretningsforenen blev arresteret.

Minnesota.

William Rose i Sales, Redwood Co., synes at være bleven uskyldig hængt. Han var dømt skyldig i Luftselskabs Mord. Nu kommer der Underretning fra California om, at en gammel Mand ved Navn Solover paa sin Døds seng tilfod, at han var Luftselskabs Morder. William Rose holdt en Tale fra Galgen, hvori han sagde, at han var uskyldig, og at Slover var Morderen.

Texas.

Kvindelig Politibetjent. Man har længe paastaet, at en Kværende kan lettere holde Styr paa de vilde Rnægte, end en Lærer kan. Men hvorsfor har man da ikke for nu opdaget, at en kvindelig Politibetjent vilde være i Besiddelse af de samme Fordele som Læreren. Nu har man imidlertid faaet en ung, smuk Enke indsat som U. S. Deputy Marshal i Dallas, Texas, hvor hun vandrer omkring med Stjernen paa Brystet og Revolveren i Bærelskab. Der siges, at Lovovertræderne er rasende over et saadant Paafund. Det er slem nok at klare sig mod en Mand; men — at faa en ung, henrivende Enke efter sig, og det endda en, som skal være i Slagt med Stone wall Jackson, nej, det er ubehageligt — endog at tænke paa.

Missouri.

En Kvinde i St. Louis var i sidste Uge nær bleven begravet som skindbød. Alle, selv Begravelsesforergeren, antog hende for død. Hun kunde høre alt, hvad de sagde, og gruede ved Tanken om at blive levende begravet; men røre sig eller tale kunde hun ikke. Først da de løste hende af Sengen op paa et Bord, fik hun ligesom sin Kølelse tilbage, sprang ned og raabte: Jeg er ikke død! Hun blev saa dragt paa et Hospital, og det synes, som om hun har faaet en saadan Hjælpelse, at hendes Forstand har taget Stade.

Syd Dakota.

Guvørner Fancher, S. Dak., har fra Østrigs Konsul i Chicago modtaget en Del Ansøgninger og Dokumenter i Sagen mod Joseph Till en østrigsk Underfaat, som nu udfører livsvarig Straf i Tugthuset for Mord paa Adam Miller i Pembina County i 1895. Dokumenterne blev sendt til Chicagos Konsul gennem Statsminister John Hay. Der anmodes om, at Till maa blive løsladt. Der er en Ansøgning fra Benner i Bako, Ungarn, Tills hjem, som fortæller om den unge Mand's gode Karakter, for han rejste til de Forenede Stater, og en Attest for, at han aldrig var beskyldt for nogen Brøde der. En anden Erklæring er fra Kaptajnen for et Militærkompani, hvori Till i sin Tid tjente, hvori udtales den Dørbestemmelse, at Till er uskyldig, og at han er Offer for Omstændighedsbesværelser. Det antages, at det hele er et komplot, udklækket af hans Landsmænd i Omegnen i den Hensigt at opføre ham i Stedet for den virkelige Morder.

Tom Condon, en „Cowboy“ fra Sioux Rangen, blev forleden gift med Miss Lillie Wilson, Datter af en Ranchmand. Pigens Forældre vilde ikke vide af Hgteskabet, og da Condon og Pigen, som gav Forældrene en god Dag, førte bort fra Ranchen, hjalp Faderen dem paa Vejen med et halvt Snes Winchesterstuder. Da de kom til Pierre, havde de Vanfærdigheder med at saa License, da der ikke var nogen til at vidne med Hensyn til Pigens Alder; men til sidst blev ogsaa den Sag ordnet, og nu er de ftre mod Forældrenes Protester.

Michigan.

John og George O'Brien fra Beaver Island blev for over 16 Aar siden uenige og suor paa, at de aldrig mere vilde tale til hinanden. De holdt Kofiet, lige til George flyttede til Chicago for et Aar siden. Under denne lange Tavshed sov Brødrene i samme Seng, spiste ved samme Bord og arbejdede ved den samme Bænk i et Vædterværksted. De gik i Skoven sammen for at hugge Tømmer og arbejdede hele Dagen uden at bryde Tavsheden med et Ord. En Gang kaldt John igennem Jfen i Bugten og raabte paa Hjælp. George bad en Ven soare, idet han sagde: „Gaa du, Jim; min Haand vilde han ikke tage, selv om jeg strakte den ud til ham.“

De tusinde Ting.

Wm. J. Bryan, var forrige Tirsdag i Minneapolis, hvor han talte til ca. 8,000 Mennesker i Udstillingsbygningen og deltog i en Banket. Guverner Lind erklærede i en Tale, at han ikke vilde modtage Gæstvalg.

4700 fidsyge er der i Staten Wisconsin. Antallet forges aarlig med omtrent 100.

Henry F. Corbett fra Milwaukee, den unge Mand der er anklaget for at have skudt Rev. og Mrs. Cheney i Racine, er blevet fidsygg.

Indbyggernes paa Cuba. Efter en ny Folketælling paa Cuba viser det sig, at Spanierne har været c. 400,000 for høj. Den nuværende Folkemængde paa Cuba er ca. 1,200,000.

En Dømmer i Indiana, der aspirerer til Værdigheden som Kongresmand, vil som saadan kæmpe for, at Forbunds-hovedstaden bliver forlagt fra Washington, hvor det er saa usundt paa Grund af Sumpene ved Potomacfloden, til St. Louis, Mo., hvor det skal være dejlig sundt til Trods for Chicagos Spildevand og andre mulige Anker. Man tvivler om, at denne Plan vil staffe ham en Plads i Kongressen.

Forbud mod Kanalen. Staten Missouri henvendte sig forleden til de For. States Højesteret for at faa Sag anlagt mod Illinois for alt det Spildevand, Chicago havde sendt den gennem den store Kanal. Sagen blev dog ikke antaget paa Grund af en Formfejl; de anklagede havde nemlig ikke faaet Parcell om, at Sggsmaal vilde blive anlagt mod dem.

3,200 Regere har til Senatet indsendt Andragende om, at Legislaturen vil tage Skridt imod den barbariske „Lynchjustits“ og beskytte Landets sorte Børn. Andragendet blev omtalt med Belovelse, men Vanfærdigheder ligger i at finde et Sted i Konstitutionen, der berettiger Kongressen til at blande sig i den Sag, der jo henhører under den enkelte Stats lovsaaendhavende Mgnbigghe.

Horace Adams, en vred Minister i Wyo., fød forleden Sagsfører C. G. Ames fra Lincoln, fordi de begge gjorde Fordring paa det samme Stykke Land nogle Mil nord for Cheyenne.

Mere Guld i Montana. I St. Pacific-Minen, 15 Mil øst for Helena, er der funden en ny Guldaare, der ventes at indeholde en god Del af „det stinnende Kulb“.

En Miles her henfillel, at vor Artilleriskole i Ft. Monroe, bliver aabnet igen snarest muligt. Den blev lukket under den spansk-amerikanske Krig og har ikke senere været aabnet.

Pennsylvania's Fabrikinspektør siger, at der er 183,000 flere Folk i Arbejde i Staten nu, end der var i Bjor paa denne Tid.

Fillmore Co., Minn., er der udfjædt 225 Hgteskabsstillabelser i 1899 imod 104 i 1898. Et Lokalsblad angiver det som Bevis paa, at Liderne er bedre.

„Maine“ skal løstes. Et Dyktterkompagni siges at have udklæst en Plan til at løfte Braget af „Maine“ ved Hjælp af flydende Luft. Om det lykkes, skal vi nok meddele det i sin Tid.

Bulman, den altsede Millionær, skal have to Sønner, der er saa forbrukne, at det er gaaet over til Sindssyggdom.

Overlægen for de Forenede States Arme har henfillel, at der bliver dannet en medicinsk Sundhedskommission til at undersøge de tropiske Sygdomme, deres Aarsager, og Hjælpemidler derimod. Dette er slet med den Forudsætning, at Porto Rico og Philippinerne i længere Tid maa have amerikanske Tropper.

Ny Tre-Centsstykker vil snart komme i Omloeb. De vil blive af Størrelse som en Cent, men med et Hul midt igennem. Paa den ene Side vil der blive 13 Stjerner, og Aarsstallet, da Mønten blev støbt. Omkring Randen skal staa: „United States of America“ samt det Tal, der repræsenterer Møntens Værdi.

Kongresmand Curtis, Kansas, har indbragt Forslag om, at en Komite paa fem Eks-Officerer udnævnes til at gennemgaa og nøje undersøge Pensionstillærne, da det har vist sig, at mange, som ikke er berettigede til Pension, alligevel har faaet den.

En „Joe“ Wheeler er nu paa Vejen hjem, da han er for gammel til at udrette noget rigtigt ude paa Krigs-pladsen. Han tænker nok at indtage sit Sæde i Kongressen, hvilket sandsynligvis bliver ham naget, da han var Officer i Hæren, den Gang Kongressen samledes. I saa Fald bliver Pladsen erklæret ledig, og Guverneren i Wheelers Stat skal vælge en Mand til at fylde den. Valget falder vel saa nok paa „Joe“ alligevel.

En Værts hus holder i Chicago havde Mani for at samle En-Center. Hver eneste Penny, som han fik, lagde han til Side. Forleden bragte han 42,000 En-Center til en Bank og fik dem vekslede i Guld.

Joseph L. Myers, som fornylig blev valgt til Medlem af Ohio's Senat, gift 100 Mil til Fods fra sit hjem i Colhocton til Kapitolliet for paa den Maade at vise sin Villie mod Jernbanes korporationer. Han er en Beundrer af Bryan.

Løjtnant Samuel Howard, Styrmand paa „Monitor“ under dens verdensberømte Kamp mod „Merrimac“, er død. Han gled forleden uden for sit hjem i Washington og slog sin ene Skulder, saa han aldrig forvandt det. Han var 79 Aar gl., hvoraf over 50 var tilbragte paa Søen. „Monitor's“ Seir tilkendes for en Del hans dygtige Manøvrering af Skibet.

Mexicanerne og Jaquits-Indianerne vedblive at kæmpe. Forleden udkæmpedes et stort Slag mellem dem, hvor Mexicanerne mistede ca. 80, og Indianerne skal have mistet deres Hødding og ca. 200 Mand.

Bryan aflagde forleden et Besog i Washington, hvor han havde længere Konferencer med flere af de demokratiske Kongresmænd. Høad Samtalerne drejede sig om, har de nysgerrige Bladreferefter ikke kunnet faa at vide. Bryan har for Tiden travlt med at holde politiske Møder nede i Øien — blandt sine Modstandere.

Chiniquys Testamente er bleven fremlagt i Skifteretten. Dets meste Indhold gaar ud paa at vise, at han nu mere end nogen sinde for tror, at Paaven og den romersk-katolske Lære er en Bivdærelse, at han selv bor i Troen paa den korsfæstede og genopstandne Jrefser.

En Gjendoms giver han sin Enke og sine Døtre, med Undtagelse af sit Bibliotek, der overlades hans Efterfølger i Embedet. Han skænkede \$100 til hver af de 3 fattigste Koinder i sin Menighed.